

S.M.L.M. Schneiders (GroenLinks Haarlem)

Onderwerp Initiatiefvoorstel Visie op de positie van de Raad bij herinrichtingsplannen in het fysiek domein (HCPP). Ingediend door Groen Links Haarlem, Actiepartij en Partij van de Arbeid.	
Nummer	2021/ 174729
Portefeuillehouder	M. Rog/E. De Raadt
Programma/beleidsveld	5.1 (Openbare ruimte en mobiliteit)
Afdeling	GRIFFIE
Auteur	Mw. S.M.L.M. Schneiders (GroenLinks Haarlem), Mw C.M. Verhoeff (Partij van de Arbeid), dhr G. Hulster (Actiepartij)
Telefoonnummer	023-5113034
Email	griffiebureau@haarlem.nl
Kernboodschap	Naar aanleiding van het opgestelde Haarlems Civiel Plan Proces verzoekt de raad het college om, bij herprofileringprojecten in de openbare ruimte met veel impact en middelgrote impact, de informatie aan en beslismomenten voor de Raad te verbeteren. Bij die projecten wordt, indien er op voorhand en/of na contact met de stakeholders, duidelijk is, dat er sprake is van politieke keuzes en/of dilemma's, eerst een opinienota aan de raad gestuurd ter bespreking. De daaruit voortvloeiende bestuurlijke startnotitie met het programma van eisen wordt door de raad vastgesteld. Bij die gelegenheid wordt het aanvullende voorbereidingskrediet vastgesteld dat nodig is in de ontwerpfase. Het Voorlopig Ontwerp wordt besproken in de Commissie Beheer, die besluit tot vrijgave voor inspraak. Waarna de inspraak pas gestart wordt. Ten slotte wordt ook het Definitief ontwerp altijd door de raad vastgesteld, waarbij tegelijkertijd het benodigde uitvoeringskrediet wordt vrijgegeven. Op die manier wordt de raad in positie gebracht om zijn taakstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende taak én zijn budgetrecht naar behoren uit te oefenen.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie beheer wordt verzocht advies te geven aan de raad over het initiatiefvoorstel van de raadsleden Schneiders (Groen Links Haarlem), Hulster (Actiepartij) en Verhoeff (PvdA) met inachtneming van de wensen en bedenkingen van het college van burgemeester en wethouders .

Relevante eerdere besluiten	- <i>Haarlem Civiel Planproces (<u>2019/518735</u>)</i> - <i>Bevoegdheden van de Raad in het civiele planproces (2020/179143)</i> - <i>Bedenkingen College op initiatiefvoorstel HCPP (2021/172102)</i>
-----------------------------	---

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van de raadsleden Schneiders (GroenLinks Haarlem), Hulster (Actiepartij) en Verhoeff (PvdA) en gezien de ter kennis van de raad gebrachte wensen en bedenkingen van het college van burgemeester en wethouders (ex. artikel 147a lid 1 en 4 Gemeentewet en artikel 36 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Haarlem), Besluit het initiatiefvoorstel “Visie op positie raad bij herinrichtingsplannen fysiek domein” vast te stellen en aan het college op te dragen dat wordt uitgevoerd: 1. Het aanpassen van het HCPP op onderstaande voorstellen voor herinrichtingsprojecten met veel impact en herinrichtingsprojecten met middelgrote impact. 2. De bijgevoegde schema’s op de website te plaatsen, met de momenten van participatie en inspraak daarbij. de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Proces:

Hieronder staat de tekst van het voorstel zoals dat aan de raad wordt gepresenteerd en aangeboden voor de raadsvergadering van 24 maart 2022. Het voorstel is besproken in de commissie beheer van 20 mei 2021. Het college van B&W heeft wensen en bedenkingen geuit, waarna het voorstel opnieuw is besproken in de commissie beheer van 4 november 2021. Na deze commissievergadering is informeel overleg gevoerd met de wethouder en betrokken ambtenaren en is tot deze definitieve

versie gekomen. Ten opzichte van de laatste commissievergadering van 4 november 2021 zijn enkele veranderingen doorgevoerd, die ik hieronder bij punt 2 zal aangeven.

1. Inleiding:

De aanleiding voor dit initiatiefvoorstel is de presentatie van het Haarlems Civiel Plan Proces (verder HCPP). In dit proces wordt beschreven in welke fase van een herinrichtings- of renovatieproject in de openbare ruimte welke partijen betrokken moeten worden en welke beslissingen op welk niveau moeten worden genomen. Daarom komen ook de beslismomenten van het College en de Raad in het stuk aan de orde. De initiatiefnemers zijn het niet eens met de momenten, waarop de raad wordt betrokken en van de raad een beslissing wordt gevraagd. Daarom wordt in dit voorstel voorgesteld de raad op essentiële momenten te betrekken, zodat de raad in positie wordt gebracht om zijn taken naar behoren te vervullen.

2. Voorstel aan de raad

De initiatiefnemers stellen de raad voor om bij projecten met veel en met middelgrote impact, zoals benoemd in het HCPP de momenten waarop de raad wordt geïnformeerd en de momenten waarop aan de raad een besluit wordt voorgelegd als volgt te benoemen:

1. Een voorbereidingskrediet voor financiering van de fases in het planproces tot en met de definitiefase wordt jaarlijks bij de begroting vastgesteld. Hierbij wordt aangegeven welke projecten in het begrotingsjaar gepland zijn om van start te gaan;
2. Indien sprake is van politieke keuzes en/of dilemma's wordt een opinienota ter besluitvorming voorgelegd aan de raad;
3. Vervolgens of in plaats van (2) wordt de bestuurlijke startnotitie met het Programma van Eisen, ter goedkeuring voorgelegd aan de raad;
4. Het voorlopig ontwerp wordt aan de commissie beheer voorgelegd. Deze beslist of het ontwerp rijp is voor vrijgave voor inspraak; Het VO wordt dus pas vrijgegeven voor inspraak nadat de commissie daartoe heeft besloten.
5. Het definitief ontwerp wordt vastgesteld door de raad, waarbij ook over het uitvoeringskrediet wordt beslist.

Jaarlijks, of indien nodig vaker, wordt een overzicht gestuurd naar de commissie met opgestarte projecten (van de vrijgegeven voorbereidingskredieten), waardoor de huidige startnotitie komt te vervallen.

Veranderingen ten opzichte van voorstel 4 november 2021:

- a. Besluitpunt 1 is erbij gekomen en vormt de oplossing voor twee problemen:
 1. Dat wij als raad vaak niet weten welke projecten gepland staan het komende jaar. Deze worden nu besproken in de commissie vóór de begroting en vervolgens met voorgesteld voorbereidingskrediet (tot en met de definitiefase) opgenomen in de begroting.
 2. De enorme voorbereidingskredieten, waarop wij moesten beslissen bij de – vaak nog vage – startnotitie. Dit krediet is nu gesplitst. Het eerste deel wordt door ons al vrijgegeven bij de begroting, het tweede deel wordt verzocht bij het programma van eisen.

- b. Een opinienota vervangt de startnotitie en wordt voorgelegd als er politieke keuzes gemaakt moeten worden of duidelijke dilemma's aan de orde zijn, opdat de raad deze keuzes al in dit stadium kan maken.
- c. Vervolgens wordt deze nota uitgewerkt tot een bestuurlijke startnotitie en tegelijk een programma van eisen, dat is afgestemd met de stakeholders. Na vaststelling door de raad wordt de participatie gestart.

3. Beoogd resultaat

Een duidelijker besluitvormingsproces bij herinrichtingsprojecten met grote en middelgrote impact voor de omgeving zorgt voor een beter begrip van de procedure en een betere doorstroming van projecten. Dit beslismodel zorgt ervoor dat de raad weet dat een besluit zal worden voorgelegd en wat de beslismomenten zijn. Daarmee wordt de raad beter in positie gebracht dan in het huidige HCPP.

4. Argumenten

De afgelopen periode zijn civiele herinrichtingsprojecten herhaaldelijk terug naar de tekentafel gegaan doordat de raad onvoldoende invloed heeft op de besluitvorming. Daarmee is veel tijd en geld verloren gegaan. Door de raad volledig te informeren, en besluitvormingsprocedures zo in te richten, dat de raad tijdig op de hoogte is van uitgangspunten, kaders en keuzemogelijkheden wordt de raad in positie gebracht om zijn taken naar behoren uit te voeren. Daarmee kan het besluitvormingsproces worden versneld en verstevigd. We verwachten dat dit ook zal leiden tot meer begrip bij omwonenden.

Als de raad het niet eens is met een genomen collegebesluit, dan rest als enig correctiemiddel de motie naar aanleiding van het DO. Het DO wordt vaak niet aan de raad voorgelegd (omdat geen uitvoeringskrediet nodig is, als dat al in het IP is vastgesteld), zodat het enige middel de motie vreemd is.

Een motie vreemd is niet alleen een oneigenlijke manier om de raad in positie te brengen, het is ook veel te laat in het proces. Als bij bespreking in de commissie van het definitief ontwerp (DO) blijkt dat belangrijke kaders niet overeind zijn gebleven of keuzes zijn gemaakt die de raad niet kan accorderen, dan moet pas op dat late moment het project terug naar de tekentafel en is veel tijd en geld verspild. Bewoners, die wellicht wel akkoord waren met het voorgestelde plan, snappen de handelwijze van de raad niet in zo'n situatie en dat zorgt voor onduidelijke situaties en vervelende dilemma's voor raadsleden.

Voorbeelden in de afgelopen tijd zijn:

- Het plan rond de bomenkap bij Dreefzicht,
- Het kruispunt Schipholweg – Amerikaweg,
- De herinrichting van de Rollandslaan

Omdat bij deze projecten de besluitvorming niet goed liep, was de raad niet goed in staat op de juiste wijze gebruik te maken van zijn kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende taak.

5. Bijlage

1. Integrale tekst Initiatiefvoorstel
 2. Vergelijking oud en nieuw
 3. Twee infographics van het voorgestelde proces
-